

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒՄՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Եկեղեցականներէն ոմանք, ըսինք մեր նախորդ թերթով, կամ լաւ եւ ըսելու համար կրօն. ժողովոյ 14 անդամք բողոքադիր մ'ըստորագրեր են վերաքննութեան Բ. Ամփոփման ծրագրին դէմ, զայդ իբրեւ եկեղեցական երեսփոխան ընդունին անհնար համարելով իրենց:

Ասոնք ազատ են իրենց ոչ միայն յիշեալ ծրագրին ընդունելութիւնը, այլ և ամեն ուղածնին կամ չ'ուղանին, օրինակի համար իրենց քալելու, չարժելու կամ վարուելու եզրանակին վրայ դրուած կամ գրուած իրենց կանոններն ալ իբրեւ կրօնքնուն և խղճերուն դպչող կետեր ընդունին անհնար համարելու: Ասկայն ուէ բանի մը՝ կրօնից և օրինաց սկզբանցը հակառակ կամ համաձայն ըլլալը՝ եկեղեցականաց տուած պատգամէն կամ յայտարարութեանէն փոխանակ սպասելու, անդին բանավարութիւն կամ ողջամտութիւն ըսուած բան մը կայ, որոյ հեղինակութեանը քով՝ եկեղեցականաց արտայայտած անձնական կարծիքն ու պատգամը բնաւ նշանակութիւն չունի, և որոյ զօրութեամբն ու օգնութեամբն է որ այդ նորամոյժ կետը՝ կրօնից կամ օրինաց սկզբանցը իբրեւ փորձաքարի զարնելով՝ համաձայն և կամ հակառակ ըլլալն ինքնին 'ի յայտ կուտայ:

Ուստի թողով այդ եկեղեցականներն իրենց բողոքոյ համազմանը մէջ, դառնանք մեք տեսնել թէ ինչ է եղեր սոցա՝ իրենց բողոքին հիմն դրած առարկութիւնները, որովք անհնար կըլլայ եղեր իրենց ընդունել ծրագրի Բ. Ամփոփումը:

Վերստին կը կրկնեմք իբրեւ միջանկեալ պարագայ թէ, հարկ է չ'ընդունիլ և մերժել ոչ միայն Բ. այլ և Ա. Ամփոփումն ալ, երկու ծրագիրներն ալ միանգամայն, բայց ոչ թէ այսպիսի տղայական՝ այլ օրինաւոր և հաստահիմն առարկութեամբ ու փաստերով:

Եկեղեցականաց բողոքադիրը՝ զայդ ծրագրին ընդունելու անհրաժեշտ պատճառ՝ հետեւեալ կետերուն Բ. Ամփոփման ծրագրին մէջէն բարձուած ըլլալը կը ներկայացնէ, զոր լաւ կըլլայ անգամ մը թուել:

Ա. Կրօն. ժողովոյ՝ Վարչական առանձին ատենան մ'ըլլալը:

Բ. Կրօն. ժողովոյ՝ Թագրիբը զրելու իրաւասութիւնը:

Գ. Կրօն. ժողովոյ՝ դատական իրաւասութիւնը:

Դ. Կրօն. ժողովոյ՝ վարժարանաց և ընծայարանաց կրօնական ուսման դասաւանդներն ու դասագրքերը որոշելու և քննութիւնները կատարել տալու իրաւասութիւնը:

Ե. Կրօն. ժողովոյ՝ Վանական և կտակաց գործոց մէջ մասնակցութեան իրաւասութիւնը:

Զ. Ամենայն Հայոց ընդհանրական Կաթողիկոսն 'ի Ս. Էջմիածին եղող Հայրապետն ըլլալը:

Ահաւասիկ այս վեց կետերն են, զորս կղերական կուսակցութեան բերանն եղող թերթերէն մին ձեռք առնելով այս անգամ, ամենքն ալ հաւասարապէս եկեղեցւոյն և ազգին ընդունած անբռնաբարելի սկզբունքը կը համարի, և առանց ասոնք ընդունելու՝ եղած քուէարկութիւնը նշանակութիւն չ'ունի կրնէ:

Այդ զարմանանք թէ ինչո՞ւ արդեօք վերոյիշեալ բողոքը՝ Բ. Ամփոփման մէջ հաւատոյ Նիկիական հանգանակն ալ յիշուած չ'ըլլալը չէ ուղած առարկել, քանի որ Էջմիածնայ Հայրապետին՝ ամենայն Հայոց կաթողիկոսն ըլլալու յիշատակութիւնը անհրաժեշտ կը համարի: Վասն զի այս Զ. առարկութիւնը ինքնին աւելորդ է, քանի որ Էջմիածնայ Վեհ. Հայրապետին՝ ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ըլլալը Սահմանադրական սկզբանցը մէջ բովանդակեալ է, որ ազգին և եկեղեցւոյ մինչև ցարդ ունեցած կրօնական դաւանութիւնը, աւան-

դութիւնքը, ծեսերն ու արարողութիւնքը անփոփոխ և անայլալիք պահել կը տրամադրէ, և քանի որ Սահմանադրութեան Սկզբունք հռչակուած կետերն անվերաքննելի են, և վերաքննութիւնը մինչև ատոնց չը հասնիր:

Ուստի և Էջմիածնայ Վեհ. Կաթողիկոսին՝ յիշեալ ծրագրին մէջ յիշատակութիւնը գտնուիլը կամ ոչ՝ միեւնոյն բանն է մեզ և ամենուն համար, քանի որ այդ յիշատակութիւնը չը գտնուելով հանդերձ, դարձեալ Ն. Վեհափառութիւնը էապէս և անհրաժեշտ կերպիւ չը դադրի մեր և ամենայն Հայոց կաթողիկոսն ըլլալէ, և որոյ յիշեալ բողոքին մէջը գտնուիլը՝ կղերին բերնին մէջը՝ հասարակութեան զատ ուրիշ նշանակութիւն չ'ունի:

Գանք միւս կետերն տեսնելու թէ իրօք ասոնք ալ մեր Եկեղեցւոյ և Սահմանադրութեան էական սկզբունքն են միթէ:

Կրօն. ժողովոյ՝ վարչական առանձին ատենան մ'ըլլալը, Բագրիբը զրելու իրաւասութիւնը, դատական գործոց միջամտութիւնն ու իրաւասութիւնը, վարժարանաց և ընծայարանաց ուսմանց բարձրագոյն հսկողութիւնը և դասագրքանց ընտրութիւնը, Վանական և Կտակաց գործոց մէջ մասնակցութեան իրաւունքնին Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ո՞ր և քանի՞երրորդ կանոնէն կը բղխին, կամ մեր Սահմանադրութեան հիմնական և անփոփոխելի սկզբանցը քանի՞երրորդ յօդուածին մէջ բովանդակեալ են:

Արդարեւ վերոյիշեալ կետերը գիտենք թէ հռովմէականութեան յարող պապական ժողովրդոց կղերին բոլորին ալ եկեղեցական կանոնադրքին էական յօդուածներն ու պայմաններն են, որոց նկատմամբ վեհն ու հակառակութիւնը պակաս եղած չէ՝ միշտ ոչ Գաղղիոյ մէջ, ոչ Աւստրիոյ և ոչ ալ Գերմանիոյ մէջ իսկ, սակայն մեր ազգային Հայաստանեայց եկեղեցին

եթէ միւս աղղաց եկեղեցեացը հետ բաղդատելով, իւր հնութեամբ ընդ հանդերձ թանկազին տուած լուծիւն մ'ունի, այն ալ աղղային եկեղեցական իրաւանց վայելման և պահպանութեանը մասին կ'ըզերին ու աշխարհականին մէջ խտրութիւն մը դրած ու ճանչած չ'ըլլան է, որ իւր իրաւանց պահպանութիւնը ինչպէս եկեղեցականին նոյնպէս և աշխարհականին ալ յանձնած է հաւատարմութիւն, և այս իրաւանց պահպանութիւնը միմիայն կ'ըզերական դասուն առանձնաշնորհումն ըրած չէ, մինչև իսկ եկեղեցականաց կողմն ու ընծայումն անգամ աշխարհականաց ընտրութեանն ու վիայութեանը, աշխարհականաց դատարանին ենթարկած է, կըօտական սրբագործութեանց և Ս. Խորհրդոյ մատակարարութեանը վերաբերեալ տարողութեանց կատարումէն զատ ուրիշ մենաշնորհեալ պաշտօն մը չը յանձնելով կ'ըզերին:

Իսկ թէ ուստի բոլորած է վերոյիշեալ կետերն, որոց մէջ մեր եկեղեցական դասուն մասնակցութիւնն ալ ընդունուեր է աշխարհականաց հետ 'ի միասին, զայսմանէ ալ պիտի խօսեմք յաջորդ թերթով:

Ընթերցողք կը յիշեն թերևս թէ ասկից քանի մը տարի առաջ անձ մը, մեր Հայոցս վերջին թագաւոր Լևոն Լուսինեանի ցեղէն և սորա հարազատ ժառանգորդն ու յաջորդն ըլլալու տիտղոս մը տալով իրեն և ինքզինքն ալ կոչելով իւր նախահաւին անուամբը Լևոն Կոմնեհոս իշխան Լուսինեանի, Եւրոպայի մէջ պահ մը հասարակաց խնդրոյ առարկայ եղած էր Ռուսաց կայսեր կողմանէ գրաւեալ ու յափշտակեալ ցոյց տուած իւր հայրենի ժառանգութեան գահը և Հայոց թագաւորութիւնը վերստին ձեռք անցնելու համար, Եւրոպայի մեծ տէրութեանց օգնութիւնը հայցելով Ռուսիոյ դէմ: Այս անձը որ ասկէ 20 տարի առաջ Խորասանի չըջակայները գտնուած ատենը թագ և արքունի գաւազան ալ կը կրէր, բոլոր Եւրոպայ պտրտեւէն յետոյ, Միլան կերթայ, ուր ցաւօք և հեծութեամբ ապրելով, ներկայ փեւրովար ամսոյս 24 ին գիշերը վախճաներ է Միլանի հիւանդանոցը յետին ծայր թշուառութեան մէջ, անոք և անտէրունջ այրի կին մը և վեց ալ սրբ գաւակ թողնով յետին չքաւորութեան մէջ:

ՀԵՌԱՆԴՐԱԼՈՒՐՔ

Բարիկ 10 մարտ
Լա Րէքիւպիք Ֆրանսէզ և Ռաբէլ լրագրած յօդուածներուն վրայ Պոսայի գիշերն ինկան:

Պէտքայի Պաճգային քարտուղարը վեց միլիօն ֆրանքի գողութիւն մ'ըրեր է:

Պուքըն 10 մարտ
Խորհրդարանը ստուար մեծ մասնութեամբ մը մերժեց պիւճէի յանձնաժողովոյ փոքրամասնութեան առաջարկութիւնը, որով 12 միլիոնի առ ժամանակեայ փոխառութիւն մ'ընելու արտօնութիւն տալ կառավարութեան կը պահանջէր:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ետնէի ընակիչք մտադիր են, կ'ըսուի հանրագիր մը մատուցունել ձէվտէթ բաշայի, որ այժմ հոն կը գտնուի, խնդրելու իրմէն որ Ետնէ քաղաքն ալ փոքր ճիւղով մը երկաթուղոյ կայարանին հետ հաղորդակցութեան մէջ դրուի, ուրկէ մէկ ժամու ճամբայ հեռի է քաղաքը:

— Ետնէի առաւօտ մայրաքաղաք հասնող եւրոպական պօրսայի դնոց անկման պատճառը՝ Պաղմատիոյ մէջ ալ անկարգութիւններ և խռովութիւններ ելած ըլլալու լրոյն կ'ընծայեն:

— Աւստրիական ճանբով եղած հեռագրական գծերը ուրբաթ իրիկունէն ի վեր խանդարուած լինելով, նորէն հաղորդակցութեան մէջ դրուեր են:

— Օտար տէրութեանց Պօլոյ դեսպաններն այս ուրբաթ օր Իկնաթիէվ զօրապետին ապարանքը գումարուեցան առևտրական վերակոյման ատենին կազմութեանը և վաճառականներէն առնուելիք արոց խնդրոյն վրայ խորհրդակցելու համար:

— Կը լսեմք թէ Արքունի բըժշկական ճեմարանին 10րդ կարգի աշակերտներն իրենց «Բոլշոյի» քննութիւնն աւարտելով մօտերս Նիշ, Նովիբազար և Հերսէքի մէջ գտնուող օսմ. զօրախումբերուն քով պիտի դրկուին:

— Մասնաւոր հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ այս հինգշաբթի երեկոյին Հերսէքի ապօտամբաց և Օսմ. զօրաց մէջ նորէն կատաղի կռիւ մ'ալ տեղի ունեցեր է, որոյ ելքը ստուգութեան կարօտ տեսնելով զանց կ'ընեմք յիշատակել:

— Մեծ Եպարզոսէն Օսմ. Պանդային ուղղեալ հրամանագիր մը յառաջիկայ մարտէն սկսեալ դանձային տարւոյն մէջ Պետութեան պարտուցը համար վճարուելիք կըարօններուն և գլխավճարուց իրական կէսին փոխարէն յատկացեալ արքունի հասոյթներուն հաւաքումը Օսմ. Պանդային յանձնուիլը ծանուցանելէն յետոյ, կայսերական հրովարտակ մ'ալ նորոգ յանձնաժողովոյ մը կազմութիւնը կը հրամայէ տեղւոյս երեւելի գրամատէր

և սեղանաւոր չորս անձանցմէ բաղկացեալ, որք կառավարութեան կողմանէ պիտի ընտրուին. և Լոնտոնայէն ու Բարիզէն ընտրուելիք «Բոլշոյ» անգամներն ալ երբ հոս հասնին ասոնց հետ միատեղ խորհրդակցելու և տոկոսեաց վճարմանցը յատկացեալ հասութից գործածութեանը վրայ հսկելու պաշտօնը պիտի ունենան:

Եպարզոսական հրամանագիրը սոյն հասութից և վճարելի տոկոսեաց ցուցակը լրագրաց մէջ հրատարակութեան տալ կը պատուիրէ Օսմ. Պանդային, Զարմանալի է որ Պատիւէթ շարաթ մ'առաջ, եւրոպական թերթերն ալ չարթնու մէջ կը հրատարակեն յիշեալ ցուցակը և գեռ հայերէն լրագրաց մէկուն մէջ ալ յիշեալ դանձային ցուցակը հրատարակութեան չը տրուիր Պանդայի կողմանէ, որպէս թէ ամեն աղգ պէտք ունի, մինակ Հայերը պէտք ունեցած չ'ըլլային դա:

ՄԻՄՕՆՕՎԻԶԻ ԴԱՏԻՆ

ՎԵՐԱԿՈՉՈՒՄԸ

(Եր. Դ. Բ. 137)

Մկրտիչ Միմօնովիչին տախի քումբ բանեալարը իլէ հիշ պիր մուամէլէսի օլմայուպ ֆադաթ մէրգումա փարայ իզթիդա իթտիքճէ Էսհամ կէօնտէրէրէք պիր գաշ քէրրէ իսթիքըազ իյլէտիկինի շու եազըն լարտայ իշիթմիշ իսէ տէ, Մկրտիչին կէօնտէրտիկի Էսհամը վէ իսթիքըազ օլունան աքճէլի կէօրմէտիկինի վէ ֆօնտօ օյնտմադ իշիւն Միրաքեանըն մաղաղաւրէն իպթիտա Մկրտիչ Միմօնովիչի քէնտուսի կէօթիւրտիկինի վէ Մկրտիչ օրատա քէնտի նամընա վէ մուախիտա իլէն խուրիա պէլ իսմինէ հապս ու թէվգիֆ օլունունճայա դատար 50 պին երեզ պին օլարագ պիր խայլի ֆօնտօ օյնայուպ վէ մէրգումա քէնտի էլի իլէ Միրաքեանա 6—7 պին լիրա քաբարօ վիրուպ ֆօնտօտա դայ օլմուշ օլտուղընը վէ ֆադաթ շէրիքի Շիրինեան՝ Միրաքեանըն վալուլթաճի մաղաղաւրէնա քէնտի գումբանեաւը իմգաւը իլէ պա քօնթըաթօ շէրիք օլտուղունը պիլմէտիկինի վէ թիմուր եօլու ամէլիաթընը իլթիդամ իյլէտիքէրի սըրատա Մկրտիչ Միմօնովիչտէն 3—5 երեզ վէ պէլքի պին լիրա դատար պիլա ֆայիդ ագճէ իսթիքըազ իթտիկի կիպի քէնտուսի թալրատա պուլունտուղու էսնատէ շէրիքի Շիրինին տախի Մկրտիչ Միմօնովիչտէ ագճէ իսթիքըազ իյլէմիշ օլմասը մէմուլ իսէ տէ, մուախիլէրէն մէրգումէ տէլինլէրի օլան մէպալիլի թէմամէն թէտիլէ իտուպ քէնտիսինին պիր ագճէ պօրճու գալմաթընը վէ Շիրինին դաթընա վէ գումբանեա նամընա օլարագ մէրգումէ տէլին վար իսէ

պիլեմէյէճէկինի պէյան իլէ շէրի-
քի Շիրին մարիֆէթի իլէ վէ քէն-
տի գումրանեալարընըն իմզասը ի-
լէ Մկրտիչ Սիմոնովի իլին եւր-
տըղը պէյան օլունան իսթիքրազաթ
զըմնընտա Մկրտիչին կէօնտէրմիշ
օլտուղու Էսհամ վէ թահվիլթըն
վէ կէքէք քէնտի տէլլալըլը իլէ
Միրաքեանն օտարնտա օյնտաղը
ֆօնտօլար իլին մէրգումուն քէն-
տուննէ գաբարօ օլարագ վէրտիկի
6—7 պին իրանըն Պանքտան մէս-
րուք օլտուղունա մալիւմաթը օլ-
մատըղընը իֆատէ իթտիկի :

Վէ Իզմիրի տէլլալ Մարկոս-
եան տախի Ալիքսանեան քումբան-
եաը իմզասը իլէ իթմիշ օլտուղու
իսթիքրազաթըն տէլլալըղընտապու-
լունմուշ իսէ աէ , պու իսթիքրա-
զաթըն Մկրտիչ Սիմոնովի իլին օլ-
տուղունու պիլմէտիկինի սէյլէտիկի :

Վէ Ալիքսանեան քումբանեա-
աը իլէ Միրաքեանըն օտարնըն եա-
ղընըն Մովսէս Փափագեան տախի
մուգատտէմա իսթիքրա իսանընտա
վալութաճը օլտուղու հալտէ միւշ-
թէրի պուլունմատըղը ճիհէթլէ
վալութաճըղըլը թէրք իտէճէկի Էս-
նաս : Ալիքսանեան Մկրտիչ քէն-
տի մաղաղասընը իսթիքրա իլէ քէն-
տիսինի տախի պիլա մասշ օլարագ
եանընա եաղընը իտուպ , պու օ-
տատա Մկրտիչ Սիմոնովի ֆօնտօ
օյնայարագ թահվինէն 500 վէ եա
4000 իրա զարար իթտիկինի վէ
Մկրտիչ Սիմոնովի Շիրին Շի-
լինեանա պունլարը պիթթէրհին
Մարկոսեան տէլլալըլը իլէ իսթիք-
րազ պուլարագ Մկրտիչ կէօն-
տէրտիկի կիպի Մկրտիչ Սիմոն-
ովի Միրաքեանն օտարնտա տախի
Մկրտիչ Ալիքսանեան տէլլալըլը
իլէ ֆօնտօ օյնատըղը կիպի , մու-
ալսիսէրէն Անան իսթի իլէ վէ սօնկ-
րա իտուլիտ պէյ նամը իլէ ֆօնտօ
օյնայուպ տէօրթ մահ զարֆընտա
10 պին իրա մըղտարը զարար ի-
տիւպ , Մկրտիչին պունճա զարա-
ընա Մկրտիչ Ալիքսանեանին սէ-
պէպ օլմուշ օլտուղու , վէ Փափագ-
եան Ստեփան տախի Միրաքեանըն
օտարնտայ ֆօնտօ օյնայուպ 130
իրա զարարը վուգու պուլտուղու-
նու քէնտիսի Մկրտիչ Սիմոնովի
պէյան իթտիկինտէ պու զարարըն
քէնտի հիսապընա սայըլմաը Էմրի-
նի ալաղընտան մերգումուն զա-
րարըն տախի Մկրտիչ Սիմոնովի-
չին հիսապընա կէչիտիկինի իֆա-
տէ վէ թէզըեար իլլէտիքրէն սօնկ-
րայ քէնտիսինի Մաղաքեան նամը
իլէ փիյացաճա եատ օլունան վա-
լութաճը օտարնտա Մկրտիչ ֆօն-
տօ օյնայուպ 4115 իրայ վէ Թօ-
քաթլեան իլէ շէրիք օլտուղու օ-
տատայ տախի 6280 իրայ զարարը
վուգու պուլտուղունա տայիք իմ-
զասը ալթընտա քօմիսիօնայ հիսապ
կէօնթէրմիշ օլտուղու :

Վէ վալութաճի Միրաքեան
տախի Շիրին քէֆալէթի իլէ աշ-
տըղը վալութաճի օտարնա Ալիք-

սանեան քումբանեալարըն շէրիք
օլտուղունու էվլէլայ մէյլէյուպ
մուգատտէն ալընան սիւվալ իւզէ-
րինէ պու օտայէ հատըլ օլաճագ
թիճարէթտէն եիւղտէ գըրքը քէն-
տուննէ վէ ալթմըշը Ալիքսանեան
քումբանեալարըն ալլա օլմագ վէ
քէնտունի տիքթթօր պուլունմագ
իւզէ Շիրին Ալիքսանեան քում-
բանեալար իլէ պա քօնթրաթօ շէ-
րիք օլուգ պիւր պուլուք այ սօնկ-
րա Մկրտիչ Ալիքսանեան տէլլալը-
ղը իլէ Սիմոնովի նամընայ վէ սօնկ-
րայ իտուլիտ պէյ իսթինէ ֆօնտօ
օյնանըլարագ Մկրտիչ Սիմոնովի
թահվինէն 7—8 պին իրայ զարա-
ըն վուգու պուլտուղունու իֆատէ
վէ պէյան իլլէտիկի :

(Շարունակէ)

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հերթէթի ապստամբաց վերջին կըս-
ւոյն վրայօք , որ բաւական չիթուիլին
ձգեց հրապարակին վրայ , շարաթ երեկոյ
հաղորդած պաշտօնական տեղեկութիւնը
կը ծանուցանեն թէ , Ահմէտ Մուլթար
փաշայի և Բակուզայի հիւպատոս Տանիշ
էֆ. ի ուղղած հեռագրաց նայելով , ի-
վայի վիճակը 20 հաղար պարկ ալիւր տա-
նելով 5 ամսուան համար պարենաւորելու
նպատակաւ , Կաշքայի հրամանատար Սէ-
լիմ փաշայ Օրանքօյլէն վերադարձին , լեռ-
ներուն վրայ ամրացեալ ապստամբաց սրա-
տահելով կը զարնէ ու կը ցրուէ զանոնք ,
և նորէն իւր զօրախմբովը Կաշքա կը
դառնայ :

Պօրայի գործակատար Ապետալին պէյ
ալ շարաթ օր Պօրային մէջ այս լուրը
ծանուցանելուն առթիւ , կըսէ թէ օսմ.
զօրաց ձեռքէն ապստամբաց 5-6 թնդա-
նօթ առնելն ու մեծ կոտորած մը տալը
բոլորովին սուտ է :

— Բաշն փաշայ այս շարաթ դիւեր
տուած ցայդահանդէսէն զատ , ուր Մեծ
Եպարզոսն ալ ներկայ կը գտնուէր , շար-
թու մէջ ուրիշ երկու ցայդահանդէս ևս
պիտի տայ :

— Ընդհ. պարտուց տոկոսեացը վը-
ճարման և ասոնց յատկացեալ արքունի հա-
սութից հաւաքման ու գործածութեանը
վրայ հսկելու պաշտօնով կայսերական Հը-
րամանագրին համեմատ կազմուելիք նոր
յանձնաժողովոյ համար Բ. Գրնէն հետևե-
ալ 4 անդամներն ընտրուեցան , որք են՝

Պ. Չարլէզ Հէնրի Հանսօն , Գրէտի-
Լիօնէ Պանքային Պօլոյ տնօրէնը Պ. Մէր-
սիէ , Կէօլէեան Յակոբ Էֆ. և ծխախոտի
վաճառական հաճի Ահմէտ Էֆ. : Ասոնք
Թամ. Պանքային նախագահութեամբը պի-
տի գործեն :

— 1858 ի փոխառութեան մարտ 1 ին
վճարուելիք տոկոսեաց կէսին ամբողջաց-
մանը համար պէտք եղած 46,000 ոսկին
Թամ. Պանքային կողմանէ չը կրնալով ճար-
ուել , որում յանձնուած էր , Գանձը այս
անգամ ինքը զրկէր է ուղղակի Լոնտրա
յիլէալ գումարը :

Նմանապէս արտաքին մէկ քանի փո-
խառութեանց համար ապրիլ 1 ին ըլլալիք
վճարմանց հարկ եղած գումարը՝ Գանձուց
պաշտօնէութիւնը ճարելու և պատրաստե-
լու վրայ կը գտնուի կըսէ Պանիլէթ :

— Սերվիոյ գործակատարն շարաթ օր
Բ. Գուռը գալով Բաշն փաշայի հետ տե-
սակցեցաւ :

— Սըր Ֆիլիպ Րօզ երեկ Բ. Գուռը
մեծ Եպարզոսին և Բաշն փաշայի հետ
տեսակցեցու արտաքին փոխառութեանց
գործոյն վրայօք :

Բարիկ 12 մարտ

Հանրապետականաց ուրիշ մէկ դու-
մարմանը , Պ. Կամպէթթայի ըրած տառ-
նախօսութենէն յետոյ , որոշուեցաւ որ
Հանրապետութեան հակառակ պաշտօնա-
վարաց իրենց պաշտօնէն ձգուիլը պահանջեն :

Պ. Թիէր ծերակուտի անդամակցու-
թիւնը թողլով , Էրեսփիտանութիւնն ըն-
դունեց :

Այսօր Բարիկի վրայ մեծ վտորկի
մը բրդաւ :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Շարաթ օր Եւրոպայէն հասնող
վար դնով հեռագրաց վրայ , աւել-
նալով նաև Հերթէթի կուոյն նկատ-
մամբ աննպատա զրոյցները , քօն-
սօլիտը , որ առաւօտուն 20 13 ի
բացուելով մինչև ցերեկը 5-6 բըյլի
մէջ տեղը կը տարուբերէր , կէս
օրէն յետոյ արագ անկմամբ մը
մինչև 19,26 ի իջնելէն յետոյ եկաւ
19,30 ի գոցուելու : Երկաթուղին
ալ մինչև 49,50 ի իջնելով , միւս
արժէթըթոյ գրեթէ ամենքն թոյլ
էին և գործ չը կար վրանին : Հե-
վալէսիդ մինչև 11-12 բըյլի գործ-
եղաւ :

Ղալաթիա Բշ. 1 Մարտ.

Մարտ. 11 Լոնտրա	18 ¹ / ₂
Բարիկ	18.30
Նախորդ երեկոյին գոցուած	19.50
Պօրսան այսօր բացուեցաւ	20.03
Յած գին	— .02
Բարձր գին	— .08
Ժամ 4	— .05
Բուժ. Երկաթուղի	30.75

ԳԱՂՏՆԻՔ ՀՆԳԱՍՏԱՆԻ ԿԱՄ

Մերժեալ ուրէն գոյացած
չորս սոսկալի վրէժխնդրութիւններ

ՅԱՂԹԱՆԱԿ ԱՐԳԱՐՈՒԹԵԱՆ

Հետաքրքրական թատերադրութիւն ի
հինգ արարս , վեց պատկերս և ի մի վեր-
ջարան :

Յ. Կ. ՊՅՍՏԵԱՆԻ

Սոյն ընտիր , հետաքրքրաշարժ
և ընթերցման արժանի դերքը Հընդ-
կատանի սոսկալի ընկերութեան
ոճիւրները կը յայտնէ , ընկերու-
թիւն մը՝ որուն զոհ եղան անթիւ
Անգղիացիներ :

Կը ծախուի բոլոր գրավաճա-
ռաց քով , նաև Պահճէ զարուսու-
ճի Պօղոս աղային խանութը և կա-
մուրջի գլխու պարագան դին 7 ու
կէս դր :

ՄԵԼԱՆՕԺԵՆ ԴԵՂԱԶՈՒՐ

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱԶԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս գեղը , որ մէկ վայրկենի
մէջ և ամեն գոյնով՝ ճերմակ մա-
զերն ու մօրուքներն , առանց վը-
նասելու մարթին և առանց անա-
խորժ ու է հոտ մ'ունենալու , փոր-
ճուած յատկութիւն մ'ունենալով
կը գտնուի Տէլլա Սուտայի , Չօ-
պանեանի և Գիւլիւքեանի գեղա-
րանները :

ՈՒՍՈՒՄՆ

ՀԱՄԱՐԱՐԱՐԱՌ ԱՌԵՏԱՐԱՆԻ

ՏԵՍՈՒՆ ՄԵՐՈՅ

Ի Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐԲԵՊԵՍՅԱՆՈՎՈՒՄԷ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԻՔԻ ՀԱՅՈՑ Կ. ՊՈԼՍՈՑ

Սոյն ընտիր գործն, որ է չորից Աւետարանաց համաձայնութիւնն ու անոնց բացատրութիւններն, աշխարհիկ լեզուաւ տուած, կը նուիրէ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ զաւակաց Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Ս. Արքեպիսկոպոսն Վարժապետեան, արդի Պատրիարքն Կ. Պոլսոյ դրաբար մայրենի լեզուն պատճառ բռնելով Ս. Աւետարանին կենարար վարդապետութեանց լոյսը վայելելու շնորհէն զուրկ մնալ կարծուած ազգայնոց համար առաջին կարգի օգտակար այս գործը:

Սոյն հեղինակութիւնն Արմաշու վանուց տպարանէն 'ի լոյս կընծայէ ութամիլ միլիոն գիրքով և կը բաշխանայ 764 երեսէ մաքուր թղթի վրայ տպագրեալ:

Վաճառման կեդրոնատեղին է Ի Կ. Պոլիս Գալաֆեան գրատունը: Գին մէկ արծաթ մէճիւր:

Գործին աստուարութեան հետ բաղդատելով գինը՝ խիստ աժան և գոյացեալ արդիւնքն ալ ըստ որոշման Սրբազան Հեղինակին պիտի գործածուի յօգուտ նոյն Վանայ վարժարանին շինութեանը:

ՄՕՐԻԻ

ՉԿԱՆ ԻՒՂ

ԲԵՔԵՐ ՄԻԼԼԵՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՊԵՏԻ

Մաքուր առանց հոտի և առնախորժ համու, և գիւրամարս եղած այս ամենալաւ տեսակէն եղած ձկան իւղը, որ մասնաւորապէս Լոնտոնայի հիւժախտից մեծ Հիւանդանոցին մէջ կը գործածուի միայն, այժմ Պոլիս ալ կը գտնուի թէ՛ հօխայով և թէ՛ եռանկիւնի շիշերով:

Պոլիս Եէնի Ճամի Պ. Կոզմի Նաղարէթի:

Ղալաթիա Վէլիչի և Ընկ:

Բերայ՝ Բանձուք Յրէրի դեղաւանները:

Հօխայով կը ծախուի մինակ Պոլիս Կամրլին դէմը Պ. Վէնսան Թանիի, և Եէնիդարու Պ. Թէոտորիտի դեղարաններն:

Մինակ շիշով կը ծախուի Պոլիս Եէնի Ճամի Գիւլիւքեան եղբարց դեղարանը:

Եէնի գործարանապետին ըստորագրութիւնը կը կրեն վրանին: մայիս 15

ԱԶԴ

Հետեւեալ գիրքերը աժան գիներով ծախու տրուած են Պահճէ-Գարուն լրագրավաճառ և ջրավաճառ Պօղոս աղային խանութը: Ընթերցասէրները կը հրաւիրեմք օգուտ քաղել այս առիթէն:

Միլն Աւարայրի 1 1/2 տարուան 45 դր2:

Գրիտոնէական Շանչեանց 5 "

Գարեգին ողբերգ 3 "

Գարապաղցոց անէծքութուղթ 1

Ռուսաստանի համաւաւոր Պըրադէտներէն Մսերեանց Մսեր Մադիտոսի դրած «Պատմութիւն Կաթողիկոսաց Եջմիածնի» անուն հետաքրքրական գիրքն որ նորագույն պագրուած է 'ի Մոսկուա, Պոլիս ալ զրկուած լինելով կը ծախուի վերջիշեալ տեղը:

ԳԱՍԱԳԻՐՔ

ԱԶԴԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Աշխատասիրեաց

Մկրտիչ Յ. Զօլաքեան

'Ի Գործարանի Զարդան

Սոյն ընտիր դասագիրքը, որն որ Հայկէն սկսեալ մինչև մեր ժամանակներն 1870 թուականը՝ ազգային պատմութեան կարևոր և գիտնալու արժանի դէպքերը պարունակող աշխատութիւն մ'է, բաշխանալով 200 երեսէ, Բ. Տպագրութեամբ 'ի լոյս կընծայեալ, մեր վարժարանացը մէջ ազգային պատմութեան իբր դասագիրքը ընդունելու արժանի գործ մըն է:

Կեդրոնատեղին է Զարդարեան գործարան Սուլթան Համամթիւ 14 Կը գտնուի նաև Էոլոր հայ դըրավաճառաց քով գին 5 դր2:

Դպրոցաց համար բուն գինէն աւելի զեղջ կըլլայ:

ԻԽԹԱՐ

Ղալաթաա Եիւքէք Գալտըրմաա 64 նոմէթօլու թէրզի էսնաֆը թիւճճարը միւթէպէրանընտան Պէրնուր Մարքօնուն տիւքքանընտան հէր նէվի ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ ֆապրիքալարընտան էն ալեա գուլմաշարը պուլունուր, կէրէք ալաթուրքա վէ կէրէք ալաֆրանկա վէ բէսմի էլպիսէէր տախի զայէթ հիւնէրի եաբըլմաքտա օլտուղի վէ թէքմիլ արապաճը էլպիսէէրի տախի էհվէն ֆիյաթլէ ֆիւրուլթ օլունմաքտա օլտուղի վէ եադմուրուք իչին էն ալեա էքէրէպալ գուլմաշ տախի պուլունուր իլան օլունուր:

մարա 25

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ՆԱՄԱԿԱՅ

Որն որ ճարտասանական կանոններով շինուած՝ կանոններուն անունները ամեն յօդուածին վերնադիր ունենալով 120 յօդուածով և վկայութիւններով ճառօրէն հաստատուած ընդունելի պերճ նամա:

կանի մը, մանաւանդ տղնիւնիւթերուն և ընտիր ածականներուն կողմանէ մեծ դիւրութիւն մը կուտայ շարագրութեան քերականութիւն ուսանողաց:

Մերճանը Պ. Պաղտասար և Պ. Յարութիւն Մարգարեան գրավաճառներուն քով կը ծախուի 12 դա. հեկան:

ԱԶԴ

Պալտուս Խոր. Երկսեռ վարժարանին համար վարժուհի մը կը փնտռուի, որ ձեռարուեստի բաւական տեղեակ ըլլալէն զատ, պէտք է քիչ շատ ալ Հայերէն լեզուի հմտութիւն ունենայ: Ուղղը պէտք է դիմէ կիւրակէ և լուր օրերը առ Հոգաբարձութիւն յիշեալ վարժարանին՝ մինչ ժամ 5:

ԵՂԲԱՅՐ ՅԱԿՈԲՈՍ

Հեղինակ

ԲՕԼ ՏԸ ՔՕՔ

Հրատարակիչ

Մ. Խ. ԵԼՄԷՆԻՃԵԱՆ

ՏԵՏՐ 32

Սոյն հետաքրքրական և բարոյալից ընտիր վիպասանութիւնը, որ հեղինակին գործերուն առաջինը կը համարուի, հայերէն թարգմանութեամբ տետր առ տետր հրատարակութիւնը վերստին շարունակուելու սկսած է, որոյ ամբողջ գործը 35 տետրէ պիտի բաղկանայ:

Կը գտնուի լրագրավաճառաց և գրածախներու քով, իւրաքանչիւր տետրին գինը 1 դր2:

ՏՕՔԹԵՕՐ ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած է Ղալաթիա Հայոց Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունիլ, և երեքշաբթի օրերն ձրի դարմանել:

ՊԱՅՄԱՆՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԼՐԱԳՐԻ ամեն օր կը հրատարակուի, բաց 'ի Կիրակի և Տօն օրերէ:

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 200 դրուշ առանց փութայի ծախուց:

Բաժանորդագրութիւնք ամառը սկսեալ կը նկատուին:

Խմբագրութեան ուղղեալ ո'ւ է գրութիւն՝ հեղինակին բուն ըստորագրութիւնը կրելու է, ոչ թէ հրատարակելու համար, այլ յերաշխաւորութիւն վստահութեան:

Չը հրատարակուած գրութիւնք ետ չը տրուի:

ՏՆՕՐԷՆ-ԻՄԲԱԳԻՐ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

Տպագրութիւն Ղալաթիա Բէրլէմի բաղար Իքսի խանի դիմաց Սամուռ փողոց թիւ 8